

en ganske enkelt Godseiers Side. Jeg har i denne Samling forsaavidt udtalt nogetlig det Samme som i forrige, og jeg troede ikke, at der vilde kunne opstaa nogen Tvivl i saa Henseende, idet jeg henviste til Udvalgets Mindretals Betænkning fra forrige Samling, der er understrevet af mig, ja, naar jeg tildels op læste dens Slutningsresultat her i Salen. Jeg udtalte endogsaa for ganske bestemt, at det foreliggende Lovforslag kun kvantitativt og ikke kvalitativt skjelnede sig fra det i forrige Samling behandlede, og at jeg derfor ligesaa fuldt vilde stemme mod den videre Fremme af dette Lovforslag, som jeg stemte imod Fremme af det da forhandlede Lovforslag. Jeg tror dog ikke, at Sproget har tydeligere Betegnelser end dem, som jeg saaledes brugte. — Det ærede Medlem tog ogsaa feil, naar han mente, at min Betragtning af et meget væsentligt Punkt i det foreliggende Lovforslag var anderledes nu end i forrige Samling, nemlig med Hensyn til Spørgsmaalet om den Bestemmelse, der findes som Nr. 2 i § 6. Min Opgave, da jeg for gennemgik Lovforslaget, var først og fremmest den: at vise, hvor lidet det svarede til den høitærede Ministers Betegnelse, at det kun var et klart Udtryk for den bestaaende Ret, og dernæst at vise, hvor utydelig, ja — jeg tror, at jeg tør tillade mig den Betegnelse — hvor skjodesløs Affattelsen af de enkelte Paragrafer var. Og naar jeg derved forbigik Nr. 2 i § 6, da var det kun med den Udtalelse, at jeg vel vidste, at om dette Punkt havde ansete Jurister været af forskjellig Mening, og at jeg derfor ikke vilde nævne den deri indeholdte Bestemmelse som absolut ny eller som Noget, der ikke paa nogen Maade kunde siges at ligge i den ældre Lovgivning. Men dermed udtalte jeg ingenlunde, at jeg billigede Bestemmelsen; det maa have været en Overhørelse fra det ærede Medlems Side. — Det ærede Medlem citerede fuldstændig rigtig en af mine Betragtninger, og det var den, at jeg ligesaa lidt i denne som i forrige Samling gjorde nogen Indvending mod en Bestemmelse som den, der staar i Spidsen for hele Lovforslaget. Men, ligesaa lidt som jeg i forrige Samling kunde bevæges til at ville indlade mig paa

det da foreliggende Lovforslag, derved, at et ganske enkelt Punkt i samme havde min Tillutning, ligesaa lidt kan selvfølgelig denne Minstændighed i nærværende Samling bestemme mig til at stemme for det heromhandlede Lovforslag. Da jeg har Ordet, kan jeg ikke lade en saadan Udtalelse af den ærede foregaaende Taler, hvis Mening om disse Sager jo bestovæere har en stor Betydning, som den, hvormed han fremkom om Nr. 3 i § 6, staa uimodsagt hen. Det har aldrig været antaget af den hidtil bestaaende Lovgivning, at Sambrug af flere særskilt skylsattede Stykke Jord betingede en Sammensmeltning af Hartkorn, og det har heller ikke været eller kunnet kontrolleres, om saadanne Sambrug af særskilt skylsattede Loddet vixede op over 1 Td. Hartkorn. Der har selvfølgelig heller ikke kunnet være Tale om, at de som saadanne bleve fæsteliglige Gaarde. Det har vel ikke undret mig, at min ærede Gjenbo (Schøler) kunde formene, at ogsaa det laa i vor ældre Lovgivning, at ethvert Jordbrug paa 1 Td. Hartkorn var fæsteligligt. Men det forundrede mig megetlig ganske særdeles at høre omtrent den samme Udtalelse af den høitærede Landskingsmand, der sidst havde Ordet. Jeg haaber, at idetmindste for ham vil dog en saa anset Jurist som afdøde Anders Sandøe Drsteds Mening i saa Henseende have nogen Betydning (Broct: Naturligvis! Maa jeg bede om Ordet!), saameget mere som hans Tid laa næsten en Menneftaalder nærmere end vor ved de heromhandlede Loves Udstedelse. Men han har nu netop for sit Bedkommende i Stændersforsamlingen i 1842 udtalt, at det ikke er støttet paa afgjørende Retssgrunde, at ethvert Jordbrug paa over 1 Td. Hartkorn skal være fæsteligligt. Hvad der efter hans og, jeg tror efter de Flestes Mening, er afgjørende, det er, om vedkommende Jordbrug i Virkeligheden er en Gaard eller ikke. Men til et Gaardbrug hører der nu først og fremmest Bygninger og en selvstændig Drift som Jordbrug, og dette er ingenlunde altid knyttet til et Jordbrug paa over 1 Td. Hartkorn. Som jeg før nævnte, gives der saaledes Fælliger, Lørvæmser og mange forskjellige andre Strækninger, som have haft en anden Benyttelse end at være drevne som særskilte Jord-